

LÀO HỒI KIM YẾN ĐIỀU TRÌ CÁI HỒI PHÁI CAO ĐÀI TÂY NINH

Tóm tắt: Lào Hổi Kim Yến Điều Trị là một nghi lễ quan trọng của tín đồ Cao Đài hiện tại Phật Mẫu và Cửu Thiên Nương, được tổ chức vào đêm rằm Trung thu hàng năm. Lào Hổi văn hóa công đồng này của người Cao Đài có tính giáo dục đạo đức sâu sắc. Bài viết trình bày nguồn gốc ra đời, cách thức tổ chức, mục đích và chức năng của Lào Hổi Kim Yến Điều Trị đối với tín đồ Cao Đài hiện nay.

Từ khóa: Lào Hổi Kim Yến Điều Trị, Cao Đài, Hồi phái Cao Đài Tây Ninh.

1. Khái lược nguồn gốc Lào Hổi Kim Yến Điều Trị

Lào Hổi Kim Yến Điều Trị, theo số tích, được tổ chức từ khi chính thức khai đạo Cao Đài. Năm 1925, Đấng Chí Tôn lúc đó còn ẩn danh, chỉ xưng là Đấng A Ắ Ắ, dạy ba ông Cao Quỳnh Công, Phạm Công Túc, Cao Hoài Sang làm một tiệc chay đãi mười Đấng Vô hình Điều Trị Cung là Phật Mẫu/ Điều Trị Kim Mẫu và Cửu Thiên Nương. Số tích như sau:

Vào tháng tám năm 1925, thông qua công bút bưng lư xây bàn, các ông Cao Quỳnh Công, Phạm Công Túc và Cao Hoài Sang được Thập Nương tiễn về Điều Trị Cung tầng Táo Hóa Thiên, trên có Cửu Thiên Nương Nương cai quản, dưới có Cửu Thiên Nương phò tá, mà vị hàng thủ bưng lư là Thập Nương. Ba ông xin Thập Nương cho biết cách cửu Cửu Thiên Nương Nương. Thập Nương bảo, ba ông muốn cửu Nương Nương thì phải ăn chay ba ngày và tìm ngọc cỏi mới cửu được Linh Bà. Ba ông không biết ngọc cỏi như thế nào. Thập Nương mô tả ngọc cỏi¹, giới thiệu rõ căn cỏi bui xa lấy hình dáng chùm sao Bắc Đẩu mà tạo thành, lấy dạy cho cách phụng cỏi. Thập Nương cũng dặn mỗi ông làm sẵn một bài thơ chuân bái đón mừng Cửu Thiên Nương Nương.

* TS., Khoa Triết học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh.

Ba ông không biết tìm nơi ở đâu, nhưng theo linh tính, ông Cao Quỳnh Công sang nhà một người bạn hàng xóm là ông Phan Tý hỏi thăm. Ông Phan Tý cho biết, ông có một người con đang cho ông Âu Kính Tam Tông Miếu (hiện ở số 82 Cao Thắng, quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh) mượn, để ông lấy vợ cho ông Cao Quỳnh Công mượn mà chịu thay cho việc xây bàn đang áp dụng tiền nhuần thời giờ.

Ba ông rất mừng rỡ, ăn chay ba ngày để chuẩn bị lễ cúng Cúi Thiên Nương Nương vào ngày trung thu sắp tới. Đêm ấy, Đấng A Ắ Ắ giáng đàn phán báo ba ông làm một tiệc chay đãi mười Đấng Vô hình và Điều Trì Cung là Cúi Thiên Nương Nương và Cúi Tiên Nương. Đấng A Ắ Ắ còn dạy ba ông cách sắp đặt bàn ghế và trang hoàng nhà cửa.

Qua ba ngày trai giới, đến đêm 14 rằm tháng 8 năm Mậu Sửu (2/10/1925), một lần nữa ông Cao Quỳnh Công. Việc chuẩn bị được chăm chút kỹ lưỡng: "... lập bàn hương án, chong hoa thắp, xông trầm trên ngày (nhà không tiếp khách nào hết)"². "Sắp tiệc lấy do tay Bà Nữ Chánh Phái Sĩ Hoàng Hiếu vâng mệnh linh thiêng thành một tiệc. Trên là bàn thờ Phật Mẫu. Ở dưới đặt một chiếc bàn lớn, sắp chín cái ghế như ghế có người ngồi vậy. Chén, đĩa, muống, đĩa bát kỳ cái gì cũng gói gọn như đãi người họu hình vậy"³.

Đến giờ Tý ngày rằm, sau khi lên nhang đèn quỳ lạy thành kính, ba ông Cao Quỳnh Công, Phạm Công Túc, Cao Hoài Sang thắp đàn cúng. Chờ Thiên giáng lâm chào mừng. Tạm xếp đàn, như trước Thập Nương hướng đến trước, ba ông đứng hướng vào. Tiếp đó, ba ông ngâm ba bài thơ đã chuẩn bị sẵn, kính dâng lên Điều Trì Kim Mẫu và Cúi Tiên Nương. Rồi vào phần tiệc, ba ông được phép sắp thêm ba chiếc ghế ngồi phía sau, trong lúc ấy bà Nguyễn Thị Hoàng hịu tiếp chầu Thiên. Bà trình trình dâng lên Điều Trì Kim Mẫu, tiếp đến hướng vào phẩm mời tiên Nương. Sau phần dâng lễ, các ông lập đàn tái cúng. Theo lời hướng dẫn, bốn vị Tiên Nương là Nhật Nương, Lạc Nương, Thập Nương và Bát Nương giáng tụng bốn bài thơ. Cuối đàn, trước khi giải thể, các Tiên Nương cho biết: "Trên đây có người con rất thì tiền cho Điều Trì Cung đến đây viếng".

Kể từ đó, vào trung thu hàng năm, Lễ hội Kim Yển Điều Trì (còn gọi là Hội Yển Bàn Đào) được người Cao Đài tổ chức truyền thống tại Tòa Thánh Tây Ninh. Đây là dịp để các sắc và tín đồ Cao Đài bày tỏ lòng kính ngưỡng công ơn của mình với Điều Trì Kim Mẫu và Cúi Tiên Nương.

2. Quy trình và cách thức thực hiện Kim Yến Điều Trị

2.1. Mục đích và phạm vi

Theo giáo lý đạo Cao Đài, Phật Mẫu đã xin Đấng Chí Tôn mở đạo Cao Đài và dẫn dắt các ông Cao Quỳnh Công, Phạm Công Túc, Cao Hoài Sang trong những ngày đầu khai đạo. Tổ chức Lễ hội Kim Yển Diêu Trì là để tưởng niệm Phật Mẫu và Cựu Tiên Nương có công lớn trong việc mở đạo, cũng để kỷ niệm lễ hội này lần đầu tiên được tổ chức tại nhà ông Cao Quỳnh Công năm 1925.

Ngũ vị Cao Đài tín rợng, vớ đợ Lợ hợ Kim Yợn Diêu Trì là vớ hợ hợ p
vớ Đợ Chí Tôn, Phợt Mợu và Cợ Tiên Nợợng. Nhợ ng lợ phợm hiợn tợ
trong lợ hợ này sợ đợ cợ Đợng Chí Tôn, Phợt Mợu và Cợ Tiên Nợợng
ban ân lành vào đợ. Do vớ y, sau khi măn hợi, nhợ ng lợ phợm đợ đợ cợ
chia đợu cho tợn đợ đợ Cao Đài, gợi là lợ cợ Phợt Mợu. Dùng phợn lợ cợ
đợ, ngợ vị Cao Đài tín rợng, hợ sợ đợ cợ mợnh khợe và bình an cợ năm.

Là hỡi Kim Yển Diêu Trì cũng là đệp giở hỡi nhặng ngợi có công vớỉ đờo Cao Đài và Cờu Huyển Thờt Tờ. Nhân đệp này, tón đờ bày tở lòng bớỉ tởn sâu sớ c đời vớỉ tở tiên đờa mình và nhặng ngợi có công vớỉ đờo Cao Đài. Bên đờnh đờ, là hỡi còn là ngày truyỷn thờng nờ phẩ đờo Cao Đài.

2.2. Thời gian tổ chức và thành phần tham dự

Kim Y n Di u Tr i l  m t đ i l  c a đ o Cao Đ i đ c t  ch c vào c c
ngày 14, 15 v  16/8  m  ch hàng n m t i B o  n T  trong T a Th nh
Tây Ninh. Thời gian t  ch c l  h i n y c  th  như sau:

Ngày 14/8: khai m c l  h i và các gian tr ng bày l  ph m.

0 giờ, ngày 15/8: trình Đệng Chí Tôn và viêc tđ chđc đđ hđi tđi Đđn Thánh.

12 giờ, ngày 15/8: cúng Phật Mẫu tại Báo Ân T.

19 giờ, ngày 15/8/: xe hoa rước Tiên.

22 gi¶, ngày 15/8: L¶ h¶i Kim Y¶n Diêu Trì t¶i Báo Ân T¶.

6 giờ, ngày 16/8: Cầu an cho thí sinh niên nhĩ đang tại Đền Thánh

Ban Tổ chức lễ hội là Hội đồng Chương quĩn gồm các số Cố u Trùng Đài, Hiệp Thiên Đài (chủ trì là Báo Ân Từ). Thành phần tham dự lễ hội gồm: các số Cố u Trùng Đài, Hiệp Thiên Đài, Hội Thánh Phòc Thiển, tín đồ đạo Cao Đài, đội diễu chính quyên các cấp và khách thập phương.

2.3. Trang phục và lễ phẩm trong lễ hội

Khác với lễ vía Đấng Chí Tôn, lễ hội Kim Yển Diêu Trì, chức sắc, chức vị và tín đồ Cao Đài đều mặc áo dài màu trắng, quần màu trắng (nam đội khăn đóng đen). Giáo lý Cao Đài ghi thích, mỗi chức sắc, chức vị và tín đồ Cao Đài đều bình đẳng trước Phật Mẫu. Riêng 18 vị đứng nhì hũ Bàn Đào mặc áo trắng màu trắng, đội khăn choàng màu vàng.

Lễ phẩm hiện tại Phật Mẫu và Cửu Thiên Nương mang tính biểu trưng, gồm: hương, đăng/ đèn, hoa, quả, rượu, trà. Các lễ phẩm này được giáo lý Cao Đài ghi thích như sau:

Năm cây hương trắng trắng ngũ khí, còn gọi ngũ hành chi khí (Kim, Mộc, Thủy, Hỏa, Thổ). Năm cây hương được cắm thành hai hàng, hàng trong ba cây trắng trắng tam tài (Thiên, Địa, Nhân), hàng ngoài hai cây gọi là án tam tài. Ngoài ra, năm cây hương này còn trắng trắng cho: gọi hương, định hương, tu hương, tri kiến hương, gọi thoát hương.

Trên Thiên bàn có một cây đèn thái cực và hai cây đèn trắng trắng ngời. Đèn thái cực là linh hồn của vũ trụ, cũng là linh hồn của con người, nên còn gọi là tâm đăng. Hai cây đèn trắng trắng nghi trắng trắng âm dương. Hoa năm màu, quả năm loại trắng trắng ngũ hành.

Trong các lễ phẩm cúng Phật Mẫu và Cửu Thiên Nương, thì hoa, rượu và trà có ý nghĩa rất quan trọng. Hoa trắng trắng là Tinh. Rượu trắng trắng là Khí. Trà trắng trắng là Thận. Hoa, rượu, trà là Tinh, Khí, Thận - ba món báu trong cơ thể con người. Nếu con người không có ba yếu tố này thì không thể tồn tại và luyện đạo được.

Theo lý Phật Đông, Tinh là chất dinh dưỡng, tinh hoa được chiết ra từ thức ăn uống trong quá trình tiêu hóa, có thể giúp con người năng lượng hoạt động và duy trì nội tạng. Khí là khí giúp con người duy trì sống và hoạt động. Thận là một động năng trắng trắng cao cấp giúp con người có thể duy, ý chí, tình cảm, v.v...

Còn theo giáo lý Cao Đài, Tinh là xác thân phàm tục do tinh cha huyết mẹ tạo thành. Khí là chân thận, là xác thân thể hai do Phật Mẫu tạo ra. Thận là chân linh, linh hồn do Đấng Chí Tôn ban cho. Phật dạy pháp tu tập của Cao Đài hướng đến cách tu luyện Tinh hóa Khí, luyện Khí hóa Thận, luyện Thận hóa Vô. Khi Tinh, Khí, Thận hợp nhất là đức đạo.

2.4. Diễn trình của lễ hỏi

Ngày 10/8, công việc chuẩn bị Lễ hỏi Kim Yển Diệu Trì được bắt đầu. Đến sáng ngày 14/8, các gian trống bày móng lễ hỏi này được trang trí hoàn tất. Sau khi Ban Tổ chức cắt băng khai mạc, người dẫn hỏi có thể vào tham quan khu trống bày.

Lễ hỏi Kim Yển Diệu Trì được cử hành chính thức vào 22 giờ ngày 15/8, khoảng 12 giờ trưa ngày hôm nay, sau giờ cúng đờn đàn, người Cao Đài đã vào báo đờn người chủ lễ được chọn kể từ đây.

Trong đờn Phật Mẫu, sau bàn thờ nghi, một bàn tiệc (bàn đào) được chuẩn bị. Đó là một cái bàn dài, trên thềm trống có thêu hoa sen, trên bàn bày 12 ly hoa, 12 đĩa quýt, 12 tách trà, 12 ly rượu, xung quanh 12 cái ghế bọc vải trống có thêu hoa văn. Mười hai ghế này dành để thỉnh Cửu Thiên Nương và các ông Phạm Công Túc, Cao Quỳnh Cư và Cao Hoài Sang an vị chủ trì. Trên mỗi ghế có thêu tên và báo pháp của mỗi vị.

Đúng 22 giờ, lễ hỏi được chính thức cử hành. Lúc này, trong nghi đờn, trống bàn người nghi, hai gian hai bên, người Cao Đài đã ngồi kín. Ban nhạc vào lý Phật Mẫu, rồi đờn vị trí của mình chuẩn bị nhạc cụ. Tiếp theo, 18 người đờn nghi vào lý Phật Mẫu, rồi đờn bên bàn đào đờn hát thành hai hàng. Sau cùng, chủ tịch Hiệp Thiên Đài vào lý Phật Mẫu và đờn chủ trì cho đờn hát buổi lễ. Với chủ đề tuyên bố lý do buổi lễ. Mười người đờn nghiêm trang. Một chủ tịch Hiệp Thiên Đài đờn bên bàn đào làm phép bố thí khế trống bằng cách lấy một bát trầm hương và quất khói trầm vào nhang chiếu ghế. Sau khi làm phép khế trống xong, chủ tịch ra lệnh cho ban nhạc hòa nhạc cung nghênh Phật Mẫu và Cửu Thiên Nương.

Sau phần hòa nhạc, chủ tịch nói: “Thài dâng hoa Đờn Phật Mẫu”. Nhạc đờn, rồi đờn nghi thài bài Cửu Thiên Nương Nương. Thài dâng hoa Phật Mẫu xong, chủ tịch nói, rồi đờn nghi lạy lạy thài dâng hoa Phật Mẫu, Cửu Thiên Nương, Hộ Pháp, Thờng Sanh, Thờng Phạm, mỗi vị có bài thài riêng.

Một chủ tịch Hiệp Thiên Đài rót rượu dâng Phật Mẫu, Cửu Thiên Nương, Hộ Pháp, Thờng Phạm và Thờng Sanh. Nghi thức thài dâng rượu giờ nghi nghi thức thài dâng hoa.

Tiếp theo là nghi thức thài dâng trà giờ nghi nghi thài dâng rượu và dâng hoa. Sau khi thài dâng trà xong, chủ tịch, tín đồ Cao Đài đờn lý chín lý và đờn lên hai bên, quay mặt đờn đi. Rồi đờn nghi và nhạc

công vào lấy chín lấy.

Nghi lễ hiến tế Lễ hội Kim Yển Diêu Trì chủm đồ t. Chức sắc, tín đồ đạo Cao Đài thờ tế đi ra ngoài Báo Ân Trời.

Khoảng 3 giờ, ngày 16/8, buổi lễ khu triền lăm, các họ đạo Cao Đài thu dọn các gian hàng trưng bày của mình. Sau khi hiến tế Lễ hội Kim Yển Diêu Trì, Ban Tế chức dành một phần quà bánh trái dâng thiêu nghi có hoàn cảnh khó khăn, cần giúp, phần còn lại chia đều cho toàn thể tín đồ đạo Cao Đài mừng lễ một phần, gọi là lễ của Phật Mẫu như đã đề cập.

2.5. Một số đặc điểm của lễ hội

Đặc điểm đầu tiên của Lễ hội Kim Yển Diêu Trì là tính dung hợp. Điều này thể hiện ở ba điểm: Thứ nhất, trong lễ hội, toàn thể chức sắc, tín đồ đạo Cao Đài đều mặc đồ phụng màu trắng. Thứ hai, lễ hội do chức sắc Hiệp Thiên Đài chủ trì. Họ mặc đồ phụng màu trắng khác với chức sắc Cửu Trùng đài mặc đồ phụng màu vàng, màu xanh và màu đỏ tượng trưng cho Phật giáo, Đạo giáo và Nho giáo. Trong giáo lý của đạo Cao Đài, chức sắc Hiệp Thiên Đài có chức năng thông công cùng Trời và các đấng thiêng liêng. Đó là sự hiệp thông giữa con người với hình vị đấng vô hình thiêng liêng. Thứ ba, Kim Yển Diêu Trì là lễ hội mà chức sắc hình vị và chức sắc vô hình trong đạo Cao Đài cùng đồng ý và tham gia.

Đặc điểm thứ hai của Lễ hội Kim Yển Diêu Trì là tính dân tộc vùng miền. Tính dân tộc vùng miền thể hiện ở chỗ, nhạc lễ dùng trong lễ hội là các làn điệu truyền thống như Nam xuân, Nam ai, v.v... Nhạc lễ này được sử dụng với những nhạc cụ tiêu biểu của Nam Bộ như đàn cò, đàn kìm, đàn tranh, v.v...

Đặc điểm thứ ba của Lễ hội Kim Yển Diêu Trì là tôn vinh nữ phái. Bởi vì, chủ đề trong lễ hội này là chức sắc nữ phái của đạo Cao Đài (hầu hết nghi lễ khác của đạo Cao Đài do chức sắc nam phái chủ trì).

3. Chức năng của Lễ hội Kim Yển Diêu Trì

3.1. Chức năng giáo dục

Lễ hội Kim Yển Diêu Trì có chức năng giáo dục cộng đồng đạo Cao Đài phụng thờ đạo đức của những vị thần linh mà họ hiến tế. Mong muốn được hoàn thiện của người đạo Cao Đài là mong chính đáng và có thể trở thành hiền thánh. Bởi vì, người đạo Cao Đài cho rằng, trong không khí linh thiêng của lễ hội, người mong đó sẽ được các vị thần linh chứng giám, che

chỉ, cảm thông và phù hộ. Điều này nếu chưa thành hiện thực ngay thì chỉ ít cũng đem lại cho người ta niềm tin và hy vọng.

Với sự trang trọng của Lối sống Kim Yển Diêu Trì, sự linh thiêng nơi thờ tự và đời sống thờ tự, người Cao Đài đã hình thành lòng tôn kính và tín thác tuyệt đối, quy định của lối sống. Đó, mới người muốn hình thành, muốn trở về với bản chất tốt đẹp vốn có của mình. Do vậy, người đã hình thành xã hội lành mạnh, tốt đẹp hơn, hòa nhã hơn, nhẹ nhàng hơn, ăn mặc đẹp đẽ hơn ngày thường.

Cách bài trí nơi thờ tự và nội dung của những gian thờ bày trí lẫn trong Lối sống Kim Yển Diêu Trì đều thể hiện chủ đích một cách rõ rệt. Đó là, thông qua những biểu tượng, những tích sự, chủ yếu là Cao Đài muốn giáo dục tín đồ lòng yêu nước, giáo dục hiểu biết, đức hy sinh và những đức tính tốt đẹp khác của con người như cần kiệm, liêm chính, trung nghĩa, v.v...

Trước Đền Thánh có bậc thềm năm cấp tượng trưng ngũ hành (Nhân, Nghĩa, Lễ, Trí, Tín). Hai bên bậc thang hiểu tượng trưng Đền Thánh có chủ Nhân và chủ Nghĩa bằng Hán tự. Đền Thánh và Báo Ân Tự được trang trí nhiều phù điêu, tranh vẽ, mới bậc là một tấm gương đạo đức. Tại khu trí lẫn của lối sống, những tích sự, giáo dục đạo đức được trình bày như: Lễ Long Quân - Âu Cơ, Thánh Gióng, Hai Bà Trưng, Trưng Nữ Vương, Đức Phật giáo pháp, Đức Phật thành đạo, Bồ Đề Đạt Ma, Bát Tiên, Hội Thờ cúng Lân Ông, v.v...

Lối sống Kim Yển Diêu Trì không chỉ có những tín đồ Cao Đài lòng tôn kính những đức thiêng liêng của mình, mà còn là dịp dạy dỗ hình thành lối sống đạo đức và lòng biết ơn đối với ông bà cha mẹ. Cho nên, sau lối sống này, các phật tử được lòng tự hào về gia đình ông bà tổ tiên.

3.2. Chức năng nội tại của đạo

Lối sống Kim Yển Diêu Trì là dịp để người Cao Đài gần gũi, thân mật và chia sẻ với nhau mọi tâm trạng mà ngày thường khó nói. Hơn nữa, các nghi thức tế lễ và các trò diễn vui vẻ đã liên kết mọi người với nhau, gần bó tình cảm cộng đồng. Chính vì thế, những cách biệt xã hội, những mâu thuẫn hay xích mích ngày thường nhiều lúc được xóa nhòa trong lối sống. Có thể nói, tính cộng đồng trong lối sống là sợi dây liên kết mọi người Cao Đài với nhau trong hành động thờ tự, cùng thờ cúng các vị thần linh và chung vui những trò diễn tập thể.

Lữ hội Kim Yển Diêu Trì cũng thường hiển số đông cùng giữa các thành viên trong cộng đồng đạo Cao Đài. Đây là một lễ hội tôn giáo, nên điếm tượng đông giữa các thành viên rất nhiều, số này kết cộng đông vì thường rất đông. Điếm tượng đông thường nhất là các thành viên đi hội có cùng niềm tin tôn giáo, cùng hướng về Đấng Chí Tôn và Phật Mẫu. Họ tụ nhiều nơi tụ họp về Tòa Thánh Tây Ninh cùng lo công việc của đạo. Điếm tượng đông thường hai là các thành viên đi hội đều mặc một loại đồ phật. Chính cách ăn mặc này mà những người Cao Đài trước đó dù chỉ biết nhau cũng nhận ra nhau là đồng đạo và cảm thấy gần gũi, thân thiện đúng như câu Thánh ngôn:

“Chúng quyn đông tông mới một nhà,

Cùng nhau một đạo tộc một cha.

Nghĩa nhân đàn ghi thân trăm tuổi,

Dạy lòng cho nhau đông ch hòa”⁴.

Lời dạy này khiến người Cao Đài tụ họp mới miễn cưỡng hay miễn cưỡng ngoài khi hành hướng về Tòa Thánh Tây Ninh nhìn Đấng Chí Tôn là cha chung, nhìn nhau là anh em không phân biệt đông cấp xã hội. Theo họ, về Tòa Thánh là về ngôi nhà chung, gạt bỏ những lo toan đời thế gian để được sum vầy, hàn huyên, tâm sự. Họ cùng ăn chung một mâm, cùng ngồi chung một chiếu và cùng tham gia phật và lễ hội và những trò diễn trong lễ hội.

Tụi trai đông, mới thành viên cùng quây quyn ăn cơm chung. Qua bữa ăn, người Cao Đài có dịp gần nhau hơn, thân mật hơn, tình cảm giữa các thành viên do đó được gần kết chặt hơn. Tuy mới năm một đôi lần được hướng bữa ăn cộng đồng như thế, người Cao Đài vẫn cảm thấy hài lòng. Thực ra, những bữa ăn chung đó không chỉ để nhận thu nhập là bữa ăn vật chất, mà còn là bữa ăn tinh thần, bữa ăn của tình đoàn kết và sự thăng tiến ý chí. Tóm lại, đó là những bữa ăn của tình người.

Số đông cảm giữa các thành viên trong cộng đồng Cao Đài được thể hiện qua các nghi thức hiển tượng trong Lễ hội Kim Yển Diêu Trì. Trong không khí trang nghiêm, tiếng nhạc thánh đong trầm bổng hòa cùng tiếng thái, gióng đống kinh êm , người đi hội đều cảm nhận như được đắm mình trong thế giới linh thiêng và đang được Đấng Chí Tôn, Phật Mẫu ban nhiều ân hu.

Ngoài ra, số này kết cộng đông người Cao Đài trong Lễ hội Kim Yển

Diệu Trì còn thể hiện qua đám rước Cờ Tiên Núi ng. Đây là cuộc biểu diễn nghệ thuật tập thể của rất nhiều người tham dự và sự thăng trầm ý chí của mọi thành viên. Đám rước phản ánh rõ nét niềm tin và sức mạnh của cộng đồng Cao Đài.

3.3. Chức năng đáp ứng nhu cầu tâm linh

Lối sống Kim Yển Diệu Trì không chỉ là nơi để người cư ngụ tìm kiếm các thành viên trong cộng đồng, mà còn là nơi giao cảm giữa con người và thần linh. Người Cao Đài cho rằng, chức năng của lối sống này là cầu nguyện cho mọi người được linh thiêng hơn. Do vậy, họ háo hức chờ đợi lối sống này. Tuy nhiên, họ cũng xin thần linh ban cho những điều tốt lành, để mọi người an lòng trước cuộc sống đầy biến động và bao khó khăn và niềm tin luôn được phù hộ. Cho nên, lối sống này có chức năng đáp ứng nhu cầu đời sống tinh thần của cộng đồng.

Trong lối sống truyền thống, phần lớn luôn đóng vai trò quan trọng. Bởi vì, phần lớn thể hiện sự linh thiêng, mà yếu tố linh thiêng luôn là linh hồn của lối sống. Lối sống Kim Yển Diệu Trì của Đạo Cao Đài là một lối sống tôn giáo, nên phần lớn là càng được chú trọng. Ở lối sống này, trong khi phần lớn đi ra rất ít, thì phần lớn tại Đền Thánh và đền thờ Phật Mẫu chiêm ngưỡng một thời gian rất lâu. Người Cao Đài với lối sống này chủ yếu tham dự những đàn cúng đó. Họ cho rằng, với Tòa Thánh Tây Ninh là với hợp nhất cùng Đức Chí Tôn, Phật Mẫu. Với họ, thời gian tốt nhất để được thoát tục, được hợp nhất cùng Đức Chí Tôn, Phật Mẫu là thời gian cúng đàn. Đó là giờ phút linh thiêng nhất mà người Cao Đài có thể cầu nguyện, gửi gắm niềm tin và hy vọng vào Đức Chí Tôn, Phật Mẫu và cầu nguyện vào giờ phút linh thiêng này mọi điều tốt lành. Với niềm tin đó, cộng đồng Cao Đài lưu truyền câu thơ: “Lòng con tin Đạo Cao Đài/ Đạo đời Trãi sự an bài cho con”. Sau khi tham dự lối sống này và được cầu nguyện, người Cao Đài an lòng trước cuộc sống đầy biến động và khó khăn. Như vậy, rõ ràng Lối sống Kim Yển Diệu Trì đáp ứng được nhu cầu tâm linh của cá nhân và cộng đồng Cao Đài.

3.4. Chức năng bảo tồn giá trị văn hóa truyền thống

Lối sống truyền thống như một kho tàng tích lũy rất nhiều tập quán văn hóa, nghệ thuật, tôn giáo và các sự kiện xã hội, sự kiện lịch sử quan trọng của dân tộc. Cũng như lối sống truyền thống, Lối sống Kim Yển Diệu Trì của Đạo Cao Đài cũng bảo tồn nhiều giá trị văn hóa truyền thống như: thờ Trời, thờ Mẫu; tục rước đèn, đánh trống cầu mưa; lễ hội truyền thống Việt Nam nói chung, lễ hội Nam Bộ nói riêng; truyền thống tôn giáo

phổ biến; các hình thức nghệ thuật biểu diễn và hình thức rước sách truyền thống trong dân chúng, v.v...

4. Kết luận

Lễ hội Kim Yển Diêu Trì mang tính giáo dục cao cho cộng đồng đạo Cao Đài. Lễ hội này giúp người Cao Đài tu sửa nhân cách, đạo đức và mở lòng với tha nhân, nhân ái để xứng đáng đồng lòng với Đấng Chí Tôn, Phật Mẫu và Chúa Tiên Nương. Tham dự lễ hội này là một niềm phúc lớn đối với người Cao Đài. Qua đời lễ, họ có những giây phút thăng hoa, quên đi những vất vả và khó khăn của đời sống thường nhật để hội nhập với các vị thần linh và cái tâm thanh tịnh.

CHÚ THÍCH:

1. Ngọc cđ hay đũa ngọc cđ là một công cụ phù chú. Ngọc cđ gồm một chiếc giỏ đan bằng tre phết giấy, đựng kính miêng khoảng 20-30cm, một chiếc cùn dài khoảng 40-50cm. Chiếc cùn buột ngang qua miêng giỏ tre, một đầu kéo dài ra chụm hình đầu chim loan (con chim thần thoại của thần linh cõi thượng trược), nên còn gọi là phù loan.
2. Hoàng Hiếu, *Đạo số 1*, Tòa Thánh Tây Ninh, 1925 (bản in ronéo): 7.
3. Trích lời thuyết đạo của ông Phạm Công Túc tại Tòa Thánh Tây Ninh ngày 15 tháng 8 năm Kỷ Sửu (1949).
4. TTTN (1973): 16.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Cơ quan Phụng thông Giáo lý (2008), *Số đạo*.
2. Kim Hoàng, *Báo Ân Tội và Lễ Hội Yển Bàn Đào*, Tòa Thánh Tây Ninh.
3. Nguyễn Minh Tiến (2006), *Lễ hội Cao Đài nhìn từ góc độ văn hóa*, Luận văn Thạc sĩ.

Abstract

KIM YẾN DIÊU TRÌ FESTIVAL OF THE TÂY NINH CAODAISM

Kim Yển Diêu Trì festival is one of the important rites of Caodaists to worship Phật Mẫu and Chúa Tiên Nương which is organized in the full moon night of the Mid-Autumn. This cultural festival of Caodaists has the moral education value. This article presented the origin of the establishment, the mode of organization, some characteristics and functions of the Kim Yển Diêu Trì festival towards Caodaists at the present.

Keywords: Kim Yển Diêu Trì festival, Caodaism, sect of the Tây Ninh Caodaism.